

Højskolelærer og forfatter
Bjørn Bennike
Lillegade 2
5592 Ejby
1.maj 2013

Åbent brev til

Til Pressen
Kopi til Folketingets retsudvalg
Kopi til statsminister Helle Thorning Schmidt
Kopi til Folketingets Præsidium

Grænseløs lovgivning truer demokratiet

Justitsminister Morten Bødskov forsøger nu at **bremse debatten** om den nye offentlighedslov ved at foreslå den vedtaget med de omstridte paragraffer 24 og 27 stk.2 og *derefter evalueret af Ombudsmanden om tre år*.

Det er absurd. Igennem flere år er forslaget blevet kritiseret. Før valget i 2011 kritiserede de tre regeringspartier forslaget. Nu fremlægger de det selv.

På **høringen d.17 april i Folketinget** blev det klart, der er gigantisk fortolkningstvivil både om § 24 og § 27 stk.2, der ikke kan afgøres af Ombudsmanden eller nogen andre.

De to paragraffer er **så elastiske og ubestemte i deres skøn**, så det er grænseløst. Hvad vil det sige, at regeringen kan **skjule ”dokumenter”** der sendes til folkettinget i sager, der ”minder” om lovgivning eller **”anden tilsvarende politisk proces”?** (§ 27 stk.2).

Dette er en **yderst subjektiv og grænseløs brug af hemmelige dokumenter i folketingets arbejde, der kan holdes skjult for evigt.** Og en mulighed for **skjult styring af folketinget fra regeringens side.** Se kommentarer herunder fra seniorforsker **Eva Ersbøll** og professor **Tim Knudsen.**

Eller elasticiteten i § 24 ”Retten til aktindsigt omfatter ikke interne dokumenter og oplysninger, der udveksles på et tidspunkt, hvor der er konkret grund til at antage, at en minister har **eller vil få behov** for embedsværkets rådgivning og bistand, **mellem:** 1) Et ministeriums departement og dets underordnede myndigheder. 2) Forskellige ministerier.” (paragraffens fulde ordlyd)

Hvad vil det sige, man antager en minister muligvis vil se på en sag ”**eller vil få behov**” for rådgivning? Hvad er et ministeriums ”**underordnede myndigheder**”?

I virkeligheden samler man nu tilsyneladende alle ministerierne, departementerne, deres underordnede styrelser og andre afdelinger i en total paragraf, der gør disse alle disse mange grene af regeringen og hele den samlede centrale statsforvaltning til en stor fælles juridisk myndighed, hvori man ganske ubestemt kan afvise indsigt i fremsendelse af dokumenter, rapporter og skrivelser i mellem ministerierne, styrelserne og muligvis mange andre led i forvaltningen med en lidt uklar begrundelse?

Ud fra det angivne formål og beskrivelsen er der tale om *et ganske grænseløst og subjektivt skøn*, der kan benyttes på tidspunkter, hvor det er nyttigt for regeringen eller for embedsmændene. Ved et rent skøn. Magtmisbrug kan således sløres. Og uden offentlighedens eller journalisters analyser - kan selv ikke Ombudsmanden anfægte disse ganske ubestemte og helt vage skøn.

Den tidligere direktør i Forskningsstyrelsen (1998-2006), statsgeologen **Jens Morten Hansen** siger herom i Jyllands-Posten d.18 april 2013:

” **Den nye lov kan føre til manipulation i højere grad end i dag**, fordi man ikke længere vil kunne få aktindsigt i de videnskabelige input, som regeringen og centraladministrationen modtager i stor stil. Muligheden for at kontrollere det forsvinder i vidt omfang”

”**Det er antidemokratisk og vil medføre ukontrollerbare muligheder for faktafordrejning, magtmisbrug og korrupition**. Ingen har imidlertid endnu forsøgt at belyse de skadelige virkninger, som loven vil have for den rådgivning, som regeringen og centraladministrationen får fra en række statslige forskningsinstitutioner, universiteterne og forskningsrådene.”

Behøver vi efter en denne udtalelse fra Forskningsstyrelsens tidligere chef **Jens Morten Hansen**, en ventetid på tre år uden debat, (Mens vi venter på Ombudsmanden), før vi fjerner de to paragraffer: §24 og § 27 stk.2?

Seniorforsker **Eva Ersbøll** fra Institutet for Menneskerettigheder, der var medlem af Offentlighedskommissionen, hvor **ti medlemmer** (Offentlighedens og Pressens repræsentanter) gik imod § 27 stk.2, mens **elleve støttede den** (flertallet af politisk styrede embedsmænd) skriver i en kronik i Berlingske Tidende 23-24 april:

”Problemet med den nye regel er, at **dokumenter kan forbeholdes udvalgte folketingsmedlemmer**, og at mulighederne for en bred politisk debat **svækkes ved, at ikke alene befolkningen, men også dele af Folketinget udelukkes fra oplysningerne**. Ikke alle får den samme indsigt i grundlaget for væsentlige politiske beslutninger.

Noget sådant **synes ikke at harmonere med almindelig demokratiopfattelse**. Normalt ses det som garantigivende, at der er **fuld offentlighed om et lovforslags baggrund m.v.**, og at **alle** – både i Folketinget og befolkningen – kan **få indsigt** heri.”

Og professor **Tim Knudsen** fra Københavns Universitet, der deltog i høringen d.17 april i Folketinget skriver i en kronik i Dagbladet Information d.22 april 2013:

”Uden adgang til relevante dokumenter kan store dele af Folketinget stå underinformeret. **Man risikerer at skulle tage stilling og argumentere i blinde uden indblik i baggrunden for og konsekvenserne af et måske snævert flertals aftaler.** Større eller mindre dele af Folketinget kan stå **uden andet end et håb om en lækage af information fra en *whistle blower*.** Det ødelægger den politiske og befolkningens tillid, hvis Folketinget kun kan informeres på denne måde.

Faren for **sjusk, fejl og manipulation** øges ved den foreslåede hemmeligholdelse, fordi oppositionen normalt er ret alene om at afdække fejl og manipulationer i regering og forvaltning.”

Man kan jo bemærke, at selv ikke **forskere eller historikere i eftertiden** vil kunne få indsigt i **de hemmelige dokumenter** fra regeringerne, der er brugt for at **opnå de ønskede resultater** i Folketinget, der samtidig mister sin suverænitet.

Udtalelser fra disse eksperter og mange andre deltagere i den offentlige debat i de seneste mange uger blæser al tiltro væk til fornuften i den nye offentlighedslov, som regeringen hurtigst muligt må trække tilbage eller ændre.

Ellers må statsministeren, *Helle Thorning Schmidt*, som regeringens leder og pressens minister **stille sig til rådighed i et langvarigt interview på TV**, hvor hun kan blive **spurgt ud** om risikoen ved denne ubestemte og grænseløse lovgivning, der svækker tilliden til forvaltning, regering og folketing.

Stort set ingen repræsentanter fra de fem partier, der tilsyneladende stadig støtter det betændte lovforslag, har været villige til at støtte det offentligt.

Vi ved ikke engang, hvad **Folketingets præsidium** mener om brugen af hemmelige dokumenter i folketingets arbejde? Vi burde snarere have **dokumentoffentlighed**, som man har sikret gennem lovgivning for rigsdagen i Sverige.

De skjulte dokumenter kan være fyldt med **fejl og manipulationer** for at opnå politiske formål (**magtmisbrug**) som Forskningsstyrelsens tidligere chef **Jens Morten Hansen** påpegede?

Vi taler om dokumenter, der både skal skjules for oppositionen, pressen, offentligheden og eftertiden, som regeringen sender for at opnå politiske mål gennem kontakt til *udvalgte grupper*? Metoden er ikke acceptabel i et demokrati, som **Eva Ersbøll** og **Tim Knudsen** påpeger.

Og som det er **påpeget af ni chefredaktører og nyhedschefer** fra Politiken, Børsen, Berlingske Tidende, Dagbladet Information, BT, Ekstra Bladet, Danmarks Radio DR og TV2. Repræsentanter fra den ledende danske presse, som statsministeren og justitsministeren bare afviser. Selv om de repræsenterer den samlede danske offentlighed og stor faglig viden.

Dem kan man ikke bare se bort fra? Deres brev er desuden meget enkelt og klart i sin afvisning af de to paragraffer. Argumentationen i afvisningen er den samme over alt.

Hvordan er vi nået så langt ud, at den offentlige debat ikke for længst har stoppet denne lovgivning? Og tror politikerne de bare kan gennemføre deres vilje imod alle andre?

68.000 borgere har indtil i dag underskrevet en protest mod den nye offentlighedslov på **skrivunder.net**. Og flere kommer til hver dag. Skriv selv under.